

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY RADOMYŚL WIELKI na 2009 r.

Podstawą prawną do działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. wraz z późniejszymi nowelizacjami o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 4 ust. 1 w/w ustawy „*prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy*”. Obszar zadań określonych tą ustawą łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii, na co wskazuje art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego przez Radę.

Ustawa zabezpiecza też środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy, ze szczególnym naciskiem na osoby uzależnione i znajdujące się w grupie osób pijących szkodliwie i ryzykownie oraz członkowie ich rodzin a zwłaszcza dzieci i młodzież.

I. Cel programu i metody działania.

Głównym celem programu jest zmniejszenie rozmiarów alkoholizmu oraz zjawisk z nim związanych na terenie gminy Radomyśl Wielki a w szczególności:

- ograniczenie spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy a szczególnie przez młodzież,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień oraz zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących,
- zapobieganie degradacji osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych na temat choroby alkoholowej, narkomanii i innych uzależnień,
- zapobieganie przemocy domowej i przemocy rówieśniczej w szkołach,
- zmniejszenie dostępności napojów alkoholowych dla nieletnich i nietrzeźwych.

Poprzez:

- zapewnienie dostępu do informacji o uzależnieniach oraz możliwościach korzystania z pomocy dla osób dotkniętych uzależnieniem i przemocą,

- uświadamianie zagrożeń jakie niesie spożywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- propagowanie trzeźwego i zdrowego stylu życia szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- uświadamianie sprzedawcom alkoholu skutków podawania alkoholu nieletnim,
- podnoszenie świadomości przyszłych kierowców odnośnie zagrożeń prowadzenia samochodów po spożyciu alkoholu,
- wspieranie lekarzy w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji.

Strukturę i zawartość gminnych programów profilaktycznych określają szczegółowo w/w ustawy. **Zadania Gminy w tym zakresie w szczególności obejmują:**

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Podstawowym zadaniem gminy jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowych i członków ich rodzin. W ramach tego zadania Gmina Radomyśl Wielki może podjąć następujące działania:

- 1) Współpraca z placówkami profilaktyki i terapii uzależnień.
- 2) Prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin oraz ofiar przemocy oraz świadczenie pomocy psychologicznej dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Finansowanie bieżących kosztów jego działalności oraz wynagrodzenia osób pracujących w tym punkcie.
- 3) Dofinansowanie wyposażenia placówek i instytucji w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych.
- 4) Finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym dla osób uzależnianych i zajęć po zakończeniu leczenia podstawowego.
- 5) Prenumerata czasopism, zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych (książek, broszur i plakatów) o tematyce uzależnień i promocji zdrowia dla jednostek organizacyjnych gminy, policji, zakładów opieki zdrowotnej, Punktu Konsultacyjnego i innych podmiotów z terenu gminy, które w ramach własnej działalności prowadzą lub mogą prowadzić działalność profilaktyczną.

- 6) Finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, gminnego ośrodka pomocy społecznej i policji z terenu gminy w zakresie pogłębiania wiedzy o uzależnieniach, profilaktyce i sposobach pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie

- 1) Zapewnienie dostępu do terapeuty i psychologa w ramach działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin oraz ofiar przemocy.
- 2) Zapewnienie współpracy terapeuty z grupą anonimowych alkoholików, w razie potrzeby prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla osób współuzależnionych.
- 3) Zwrot kosztów poniesionych w związku z dojazdami do placówek leczenia odwykowego w celu uczestnictwa w terapii.
- 4) Pokrywanie kosztów wydania opinii lekarskiej o uzależnieniu oraz opinii prawnej.
- 5) Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami uzależnionymi przez Zespół Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu podjęcia leczenia dobrowolnego.
- 6) Podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 7) Budowanie lokalnego systemu pomocy dzieciom i rodzinom z problemem alkoholowym, narkomanii oraz ofiarom przemocy domowej.
- 8) Organizowanie świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży.
- 9) Motywowanie lekarzy pierwszego kontaktu z terenu gminy do wykonywania badań przesiewowych dotyczących problemów alkoholowych i podejmowania interwencji w stosunku do osób z podejrzeniem uzależnienia.
- 10) Finansowanie lub współfinansowanie obozów i kolonii terapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- 1) Realizacja profilaktycznych programów i spektakli o tematyce uzależnień dla dzieci, młodzieży oraz rodziców.
- 2) Organizowanie czasu wolnego oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży w postaci zimowisk, wycieczek, obozów i półkolonii o charakterze rekreacyjno – profilaktycznym i dofinansowanie tych form wypoczynku.
- 3) Finansowanie zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum, dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych

programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz dzieci szkolnych z rodzin patologicznych.

- 4) Wspieranie działań promujących zdrowy styl życia w tym zajęć sportowych i nauki pływania dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjum i szkół średnich.
- 5) Promowanie zdrowego odżywiania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 6) Organizowanie zajęć i turniejów sportowych dla młodzieży w tym dla młodzieży zrzeszonej w klubach sportowych na terenie gminy i zakup drobnego sprzętu do prowadzenia zajęć oraz nagród za udział we współzawodnictwie.
- 7) Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w tym sportowych dla młodzieży w godzinach popołudniowo – wieczorowych z inicjatywy społeczności lokalnych oraz zakup drobnego sprzętu sportowego do prowadzenia tych zajęć.
- 8) Realizacja zadań wynikających z przystąpienia gminy do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno-edukacyjnych w tym zorganizowanie imprezy gminnej dla młodzieży szkolnej.
- 9) Współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączania do programów szkolenia problematyki alkoholowej w tym dystrybucja materiałów edukacyjno - informacyjnych.
- 10) Wspieranie i organizowanie imprez profilaktycznych oraz podejmowanie działań zmierzających do zachowania trzeźwości podczas imprez sportowych oraz imprez gminnych i ponadlokalnych.
- 11) Finansowanie przeprowadzenia badań i sondaży z zakresu alkoholizmu i narkomanii na terenie naszej gminy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- 12) Wyposażanie szkół i innych podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjno – profilaktycznych z młodzieżą z terenu gminy w ramach zagospodarowania czasu wolnego.
- 13) Organizowanie konkursów dla dzieci szkół podstawowych i gimnazjum z terenu gminy poświęconych profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii w tym finansowanie zakupu materiałów potrzebnych do zorganizowania konkursu oraz nagród,
- 14) Organizowanie i dofinansowanie szkolenia pierwszej pomocy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

- 1) Wspieranie merytoryczne i finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń, Kościoła, organizacji pozarządowych i społecznych, lokalnej społeczności, oraz jednostek organizacyjnych gminy w organizowaniu różnego rodzaju form działalności profilaktycznej a w szczególności działań mówiących o wzajemnym szacunku, tolerancji, pomocy osobom niepełnosprawnym, dotkniętym uzależnieniem i przemocą domową.
- 2) Powierzenie realizacji zadań z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii organizacjom pozarządowym, stowarzyszeniom i wolontariuszom.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych szczególnie osobom niepełnoletnim.

- 1) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o zakazie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, małoletnim na kredyt i pod zastaw oraz o zakazie reklamy i promocji napojów alkoholowych

- 2) Finansowanie szkoleń dla podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
  - 3) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych we współdziałaniu z policją i innymi instytucjami uprawnionymi odnośnie sprzedaży osobom nieletnim i osobom, których zachowanie wskazuje na stan nietrzeźwości
  - 4) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania ustalonymi przez Radę Miejską.
- 6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.**

III. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za udział w posiedzeniu lub pracę w zespole, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 3% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ustalonego przez GUS .

Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest obecność potwierdzona podpisem na liście obecności.